

nosti opravných prostriedkov, uznávané praxou pre Štátny pozemkový úrad, ako reprezentanta verejnoprávnych záujmov, nemôžu byť rozširované na strany, ktoré hája jedine svoje súkromné záujmy.

Čís. 15067.

K § 1042 o. z.

Český zemský fond jest oprávněn domáhati se na dětech náhrady léčebných nákladů, jež vynaložil na ošetření jejich nemajetného otce ve veřejné nemocnici.

Předpisem § 5 zák. čís. 19/88 z. z. pro Čechy není vyloučen nárok podle § 1042 o. z.

(Rozh. ze dne 21. března 1936, R I 218/36.)

Český zemský fond domáhá se na žalovaných náhrady nákladů, jež za ně vynaložil na ošetření jejich nemajetného otce ve veřejné nemocnici. P r v ý s o u d žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Úmysl plniti za jiného a vůle, žádati na něm náhradu ve smyslu § 1042 obč. zák., v pochybnosti se předpokládá, a jest na tom, za něhož bylo plněno, by tento předpoklad vyvrátil (rozh. č. 5988, 10666 Sb. n. s.). K vyvrácení tvrzeného předpokladu § 1042 obč. zák. namítá žalovaný, že nemocnice ve V. jest všeobecnou veřejnou okresní nemocnicí, tedy právnickou osobou a že Český zemský fond není k žalobě legitimován. Nesejde na tom, že nevymáhala náklady ošetřování a léčení dříve uvedená nemocnice, ani na tom, zda postupovala podle § 11 zák. ze dne 5. března 1888 č. 19 z. z. pro Čechy, neboť z jeho doslovu jest patrné, že jde jen o předpis administrativní. Český zemský fond nežaduje pohledávku příslušející nemocnici, nýbrž pohledávku, jež přísluší jemu z důvodu, že splnil za žalovaného povinnost, kterou ukládá žalovanému předpis § 154 obč. zák., a tvrdí jen, že převzal léčebné zálohou, a nabídl o tom důkaz. Předpis § 5 zák. č. 19/1888 z. z. upravuje případy, v nichž zemský fond poskytuje veřejným nemocnicím náhradu nákladů dle taxy ústavu vyměřené, nelze-li náklad vymáhati na ošetřovanci nebo na jiných osobách, které byly náhradou povinny. Tento předpis náhradní nárok podle § 1042 obč. zák. nevylučuje a náhrada v obdobných případech byla Českému zemskému fondu přiznána (viz rozh. č. 4628, 7977 a j. Sb. n. s.). Odvolací soud rozhodl tudíž správně, že Českému zemskému fondu nelze upíratí právo, aby se domáhal náhrady jím učiněného nákladu a konal patřičné šetření, a právem zrušil podle § 496 č. 2 a 3 c. ř. s. rozsudek prvního soudu, jemuž se bude též zabý-

vati námitkami žalovaného a bude zjistiti, bylo-li ošetřování a léčení nutné, a majetkové poměry otce žalovaného i platební mohoucnost žalovaného a jeho ostatních sourozenců (srov. rozh. čís. 4705, 5865, 7190, 7635 Sb. n. s.).

Čís. 15068.

K § 1234 obč. zák.

Podstata společenství majetku mezi manžely pro případ smrti.

(Rozh. ze dne 21. března 1936, Rv II 955/33.)

Žalobce Josef R. ujednal dne 12. ledna 1887 se svojí manželkou Josefou při sňatku všeobecné společenství statků mezi živými a pro případ smrti, které se týkalo jmění nynějšího a budoucího, nabytého i zděděného. Josefa R-ová zemřela dne 22. dubna 1930. Žalobce tvrdí, že do soupisu o její pozůstalosti nemá se pojeti dům vl. čís. 3715 v M., knihovně připsaný žalobci, a to proto, poněvadž tato nemovitost byla navždy vyloučena ze jmění jeho zemřelé manželky tím, že na základě smlouvy o doživotním důchodu ze dne 5. listopadu 1903, kterou žalobce a jeho manželka uzavřeli s tchánem a tchyní žalobcovými, manžely Janem a Veronikou P-ovými, byla ona nemovitost připsána k ideální polovici jemu a jeho manželce a poněvadž dále notářským spisem ze dne 19. dubna 1930 postoupila mu jeho manželka svoji ideální polovici, takže se stal výhradním vlastníkem celé oné nemovitosti. Žaloba, podaná proti universální dědičce manželky žalobcovy na určení, že tato nemovitost do pozůstalostního jmění nepatří, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Buduje-li žalobce svůj nárok na tom, že již v roce 1903 byl dům srovnalou vůlí jeho a jeho manželky rozdělen a tím sjednané společenství statků skutečně a právně zrušeno, poněvadž zákon nezná dvojí dělení, není v právu. Vždyť smlouvou o doživotní důchod ze dne 5. listopadu 1903 nabyl teprve žalobce nového jmění, jež podle původní smlouvy ze dne 12. ledna 1887 bylo především podrobena společenství statků mezi žalobcem a jeho manželkou. Důkaz, že toto nově nabyté jmění dle úmyslu stran nemělo býti zasaženo společenstvím statků mezi manžely, pokud se týče, že oněmi dvěma právními jednáními společenství statků ohledně domu vl. č. 3715 v M. zaniklo, se žalobci nezdařil, a nebylo třeba řešiti otázku, zda by bylo v daném případě možno použití obdoby ustanovení § 1262 a 1266 obč. zák. o zániku společenství statků. Podklad pro použití ustanovení § 863 obč. zák. zjištěn nebyl. Poukazuje-li žalobce k tomu, že jeho zemřelá manželka nemohla polovici domu zůstaviti žalované, svojí to dceři, poněvadž hledíc ke smlouvě ze dne 18. dubna 1930 nemohla již polovici domu mezi živými vůbec